

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Europejska karta osoby z niepełnosprawnością”**(opinia rozpoznawcza na wniosek Komisji Europejskiej)**

(2023/C 228/09)

Sprawozdawca: **Ioannis VARDAKASTANIS**

Wniosek o konsultację	Opinia rozpoznawcza na wniosek Komisji, 20.1.2023
Podstawa prawna	Artykuł 11 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Opinia rozpoznawcza
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia przez sekcję	3.4.2023
Data przyjęcia na sesji plenarnej	27.4.2023
Sesja plenarna nr	578
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	135/2/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjmuje sztandarową inicjatywę Komisji Europejskiej, która wprowadzi europejską kartę osoby z niepełnosprawnością, uprawniającą osoby z niepełnosprawnościami do swobodnego przemieszczania się i przebywania w całej UE dzięki **ułatwieniu wzajemnego uznawania jej posiadaczy za osoby z niepełnosprawnościami**. Od dawna wysuwano postulat europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, która jest również kwestią priorytetową ruchu na rzecz osób z niepełnosprawnościami, zważywszy na utrzymujące się ograniczenia prawa do swobodnego przemieszczania się, wynikające z nieuznawania niepełnosprawności.

1.2. **EKES podkreśla, że brak wzajemnego uznawania statusu osoby z niepełnosprawnościami ogranicza dostępność środków wsparcia dla tych osób, co jest równoznaczne z bezpośrednią odmową możliwości korzystania z praw** do podróżowania lub przemieszczania się do innych krajów UE.

1.3. Komitet ma świadomość, że poprawa swobody przemieszczania się dzięki wzajemnemu uznawaniu niepełnosprawności ułatwiłaby **kształtowanie wspólnej tożsamości europejskiej** osób z niepełnosprawnościami i **zapewniłaby im większą spójność**, uwrażliwiając usługodawców na brak dostępności oraz **ułatwiając dostęp do usług w dłuższej perspektywie**. Będzie to korzystne również dla usługodawców, ponieważ zwiększy liczbę odwiedzających.

1.4. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością **usprawni również współpracę między różnymi organami krajowymi i agencjami rządowymi z myślą o szerzeniu wiedzy na temat problematyki niepełnosprawności**, dając niektórym osobom z niewidoczną niepełnosprawnością narzędzie ułatwiające dostęp do korzyści i usług bez konieczności wyjaśniania ich niepełnosprawności. Ułatwi również świadczenie usług na rzecz osób z niepełnosprawnościami z państw członkowskich, które nie posiadają krajowej karty osoby z niepełnosprawnością. Będzie stanowić dokument, z którego te osoby będą mogły korzystać również na szczeblu krajowym jako dowód niepełnosprawności.

1.5. EKES podkreśla wagę uzupełnienia europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością środkami zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym, mającymi na celu **poprawę ogólnej dostępności środowiska zbudowanego, transportu, usług i towarów** zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882⁽¹⁾, dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102⁽²⁾, rozporządzeniami w sprawie dostępności transportu⁽³⁾ i powiązаныmi normami dostępności.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1).

⁽³⁾ Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1; Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1; Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1; Dz.U. L 123 z 17.5.2003, s. 18; Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14; Dz.U. L 356 z 12.12.2014, s. 110; Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1; Dz.U. L 42 z 13.2.2002, s. 1.

1.6. EKES z zadowoleniem przyjmuje to, że Komisja proponuje inicjatywę ustawodawczą w sprawie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, i wzywa ją do **przedstawienia rozporządzenia, ponieważ jest to odpowiedniejszy instrument** z punktu widzenia zapewnienia sprawności stosowania i zapobieżenia różnicom we wdrażaniu na szczeblu krajowym.

1.7. EKES podkreśla znaczenie włączenia do europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością **zakresu dostępu do wszystkich form usług, świadczeń i zniżek przyznanych już na szczeblu krajowym**, akceptowanych we wszystkich usługach obejmujących preferencyjne warunki lub dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami, niezależnie od tego, czy usługi te są świadczone przez podmioty publiczne czy prywatne.

1.8. Komitet zaleca, aby europejska karta osoby z niepełnosprawnością umożliwiała **przyznawanie tymczasowego dostępu do świadczeń związanych z publiczną polityką społeczną lub krajowymi systemami zabezpieczenia społecznego**, gdy osoba z niepełnosprawnością przeprowadziła się do danego państwa członkowskiego w celu podjęcia nauki lub pracy, przynajmniej na czas przeprowadzenia ponownej oceny i poświadczenia niepełnosprawności.

1.9. Chociaż uznawanie niepełnosprawności za pomocą europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością nie oznacza ujednolicenia modeli orzekania o niepełnosprawności między państwami członkowskimi, to zobowiązuje ono państwa członkowskie do **udoskonalenia obecnych systemów opartych przede wszystkim na podejściu medycznym, tak aby były one w większym stopniu dopasowane do modeli zgodnych z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych**.

1.10. EKES uważa, że **karta musi mieć formę fizyczną obejmującą funkcje cyfrowe**, w pełni dostępną i w standardowym rozmiarze dokumentu tożsamości, oraz zawierać informacje o pomocy osobistej dla posiadacza karty lub o osobie mu towarzyszącej.

1.11. Komitet sugeruje, że prawodawstwo dotyczące europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością musi przewidywać **ogólnounijną, w pełni dostępną stronę internetową w formie łatwej do czytania, zredagowaną we wszystkich językach Unii i udostępnioną również w języku migowym, która zawierać będzie praktyczne informacje dla każdego kraju**. Musi przewidywać również prowadzenie ogólnounijnych i krajowych kampanii informacyjnych we wszystkich językach UE skierowanych do ogółu społeczeństwa, potencjalnych użytkowników karty i usługodawców.

1.12. EKES popiera propozycję opracowania nowych przepisów dotyczących europejskiej karty parkingowej wraz z wnioskiem dotyczącym europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością. Niemniej wzywa Komisję do uwzględnienia faktu, że **obie karty muszą pozostać fizycznie odrębne** we wszystkich przypadkach.

1.13. Komitet podkreśla znaczenie **utrzymywania** przez instytucje UE **ściślej współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, a także z unijnymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi organizacjami reprezentującymi te osoby** na etapie opracowywania, wdrażania i późniejszej oceny europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością.

1.14. EKES rozumie, że europejska karta osoby z niepełnosprawnością jest **w pełni zgodna z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO) ⁽⁴⁾ i zapewnia ochronę danych osobowych użytkownika**. Zwraca się do Komisji o zagwarantowanie wysokiego poziomu ochrony tych danych, wraz ze środkami bezpieczeństwa i środkami na rzecz zwalczania podrabiania, poprzez proponowane przepisy dotyczące projektowania i stosowania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością.

2. Uwagi ogólne

2.1. EKES zauważa, że status obywatela europejskiego, o którym mowa w art. 20 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wiąże się z **prawem do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich ⁽⁵⁾**. W przypadku osób z niepełnosprawnościami prawo to jest chronione na mocy art. 18 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych – ratyfikowanej przez Unię Europejską i 27 państw członkowskich – ustanawiającego swobodę przemieszczania się, swobodę wyboru miejsca zamieszkania i prawo do obywatelstwa, **na zasadzie równości z innymi osobami**. Zakładając, że niepełnosprawność jest szeregiem upośledzeń, które w kontakcie z różnymi barierami mogą utrudniać pełny i skuteczny udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami ⁽⁶⁾, całe społeczeństwo, w szczególności poprzez krajowe i europejskie polityki publiczne, ponosi odpowiedzialność za ochronę i skuteczne umożliwienie realizacji tego prawa.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 115 z 9.5.2008, s. 47, art. 20 ust. 2 lit. a).

⁽⁶⁾ Organizacja Narodów Zjednoczonych, Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, Zbiór traktatów, 2515, 3, 2006.

2.2. W tych ramach zapewnianie osobom z niepełnosprawnościami wsparcia, pomocy, środków na rzecz dostępności, konkretnych usług, racjonalnych usprawnień, pozytywnych działań i innych form świadczeń to narzędzia służące korzystaniu z praw na zasadzie równości i przezwyciężeniu barier. W związku z tym **nieuznawanie statusu osoby z niepełnosprawnością, które zmniejsza dostępność tych środków wsparcia, jest równoznaczne z bezpośrednią odmową możliwości korzystania z praw** do podróżowania lub przemieszczania się do innych krajów UE 87 mln osób z niepełnosprawnościami zamieszkałym w UE.

2.3. EKES wyraża zadowolenie, że Komisja proponuje inicjatywę ustawodawczą w sprawie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i zdecydowanie zaleca ustanowienie tej karty w drodze **rozporządzenia mającego zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich w sposób szybki, skuteczny i jednolity. Rozporządzenie jest właściwszym instrumentem** z punktu widzenia sprawności stosowania i uniknięcia różnic we wdrażaniu na szczeblu krajowym. Przepisy nie mogą mieć charakteru zalecenia, ponieważ nie pozwalałoby to na uniwersalne i jednolite stosowanie karty. W przypadku dyrektywy istniałoby wysokie ryzyko nieokreślonego wydłużenia czasu potrzebnego na jej transpozycję, w sytuacji gdy europejska karta osoby z niepełnosprawnością ma status aktywny w niektórych państwach członkowskich, a w innych państwach UE nie ma odpowiednich przepisów, które obejmowałyby korzyści wynikające z jej stosowania. Rozporządzenie miałooby natomiast natychmiastowy skutek we wszystkich państwach członkowskich.

2.4. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością, ułatwiająca usuwanie barier w swobodnym przemieszczaniu się w UE osób z niepełnosprawnościami, działałaby zatem **jak paszport osoby z niepełnosprawnością i miała jego cechy**, umożliwiając identyfikację i późniejszy dostęp do wszystkich słusznie należnych usług i świadczeń.

2.5. EKES uważa, że **projekt pilotażowy zainicjowany** w latach 2016–2019 w ośmiu państwach członkowskich **pokazał wykonalność zastosowania karty i możliwości, które stwarza ona dla użytkowników, a także sposób**, w jaki ułatwia mobilność poprzez zapewnienie dostępu do korzystnych warunków świadczenia konkretnych usług, już dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami w przyjmującym państwie członkowskim.

2.6. W ocenie projektu pilotażowego ⁽⁷⁾ opracowanej w 2021 r. szczegółowo opisano skuteczność karty. Na przykład **korzystanie z karty zwiększyło udział osób z niepełnosprawnościami** w kulturze i rekreacji, wzrosła mobilność transgraniczna, a doświadczenia wielu turystów zagranicznych będących jej użytkownikami poprawiły się.

2.7. W ocenie wykazano jednak również, że **użytkownicy domagają się większych ambicji i objęcia większej liczby sektorów, w tym sektora transportu**, który uwzględniono w ograniczonym stopniu. Ponadto uznano, że kampanie informacyjne są bardzo potrzebne, aby potencjalni użytkownicy mogli lepiej zrozumieć nowe możliwości, a usługodawcy rozpoznawać kartę oraz związane z nią zniżki i usługi.

2.8. W sprawozdaniu z oceny jasno przedstawiono możliwości, ale również wnioski kierowane przez osoby z niepełnosprawnościami oraz potencjalne luki, które europejska karta osoby z niepełnosprawnością może uwydatnić, jeśli będzie obejmować ograniczony zakres sektorów. W związku z tym EKES podkreśla znaczenie **udzielenia** użytkownikom europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością **dostępu do wszystkich form usług, świadczeń i zniżek już przyznanych na szczeblu krajowym**, akceptowanych we wszystkich usługach obejmujących preferencyjne warunki lub dostosowania dla osób z niepełnosprawnościami, niezależnie od tego, czy usługi te są świadczone przez podmioty publiczne czy prywatne. Jest zdania, że prawodawstwo nie powinno zawierać ograniczonego wykazu sektorów, lecz powinno mieć zastosowanie do wszystkich usług na jednolitym rynku UE, ponieważ sporządzenie wykazu pociągałoby za sobą wiele wyjątków, utrzymując większość istniejących przeszkód i ograniczając jego skuteczność.

2.9. EKES jest świadom, że w odniesieniu do zakresu świadczeń związanych z publiczną polityką społeczną lub krajowymi systemami zabezpieczenia społecznego, takich jak bezpośrednie wsparcie ekonomiczne, pomoc osobista, wsparcie dla studentów lub świadczenia związane z pracą dla przedsiębiorstw zatrudniających pracowników z niepełnosprawnościami, europejska karta osoby z niepełnosprawnością powinna umożliwiać **tymczasowe przyznawanie dostępu do takich usług w przypadku, gdy osoba z niepełnosprawnością przeprowadziła się do państwa członkowskiego w celu podjęcia studiów lub pracy**, przynajmniej na czas przeprowadzenia ponownej oceny i poświadczenia niepełnosprawności. Oznacza to, że osoby z niepełnosprawnościami przenoszące się do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy lub studiów (np. w ramach programu Erasmus+) będą miały możliwość dostępu do wszelkiego wsparcia wymaganego do pracy lub nauki na równych zasadach.

(7) Komisja Europejska, *Study assessing the implementation of the pilot action on the EU Disability Card and associated benefits* [Badanie oceniające realizację działania pilotażowego dotyczącego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i związanych z nią korzyści], 2021. Sprawozdanie końcowe <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=pl&pubId=8407&furtherPubs=yes>.

2.10. Komitet podkreśla, że europejska karta osoby z niepełnosprawnością jest **w pełni zgodna z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (RODO) i zapewnia ochronę danych osobowych użytkownika**, ponieważ korzystanie z tego dokumentu w celu uzyskania dostępu do usług i świadczeń zabezpiecza osobę przed obowiązkiem okazywania danych osobowych i informowania o nich, w szczególności o orzeczeniu o niepełnosprawności i informacjach osobowych o zdrowiu.

2.11. Wniosek dotyczący europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością powinien obejmować **uruchomienie systemu egzekwowania i monitorowania**, aby zapewnić jej sprawne i skuteczne wdrożenie, oraz przewidywać powołanie organu zajmującego się przyjmowaniem skarg i wniosków użytkowników oraz zarządzaniem nimi.

2.12. EKES ma świadomość, że uznawanie niepełnosprawności za pomocą europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością nie oznacza ujednoczenia modeli orzekania o niepełnosprawności między państwami członkowskimi. Niemniej zobowiązuje ono państwa członkowskie do **udoskonalenia obecnych systemów opartych przede wszystkim na podejściu medycznym z myślą o stworzeniu modeli zgodnych z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych**. Zgodnie z niedawno przeprowadzonymi przez Parlament Europejski badaniami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności, *wzajemnego uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością* panuje powszechna zgoda co do potrzeby usprawnienia przyjmowania wspólnych zasad i większej harmonizacji w zakresie orzekania o niepełnosprawności, jej definiowania i jej wzajemnego uznawania. Komitet jest też świadom, że istniejące systemy orzekania w większym stopniu koncentrowały się na cechach indywidualnych niż na cechach środowiskowych, opierając się w znacznej mierze na wiedzy medycznej lub badaniach osób w oderwaniu od kontekstu, a nie na bardziej całościowym podejściu uwzględniającym rzeczywiste sytuacje życiowe ludzi⁽⁸⁾.

3. Uwagi szczegółowe

3.1. EKES uważa w odniesieniu do formatu, że **karta musi mieć charakter fizyczny i przewidywać funkcje cyfrowe** – na przykład pozytywnym uzupełnieniem byłby kod QR lub elektroniczny chip łączący z informacjami dotyczącymi orzeczenia o niepełnosprawności. Fizyczna karta musi być w pełni dostępna, z opisem w alfabecie Braille'a, i mieć standardowy rozmiar dokumentu tożsamości.

3.2. Projekt europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością musi obejmować **stronę internetową na szczeblu UE zawierającą praktyczne informacje dla poszczególnych krajów** – np.: gdzie uzyskać kartę oraz jak ona działa. Unijna strona internetowa powinna być dostępna we wszystkich językach, również w języku migowym, i musi być przygotowana w formie łatwej do czytania, na najwyższym poziomie zgodności (AAA) określonym w Wytycznych dotyczących dostępności treści internetowych⁽⁹⁾, podobnie jak krajowe strony internetowe i pełny proces uzyskiwania karty.

3.3. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością powinna również zawierać **informacje na temat pomocy osobistej lub osób towarzyszących właścicielowi karty**, aby w stosownych przypadkach włączyć je w zakres świadczeń i wsparcia. Te informacje mogą być wyrażone konkretnym symbolem lub wzmianką na karcie fizycznej.

3.4. EKES uważa, że korzystanie z **europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością musi być dobrowolne** i powinno być skodyfikowane w prawie, zgodnie z którym każda osoba z niepełnosprawnością może samodzielnie decydować, czy chce ubiegać się o kartę, a jej posiadanie na potrzeby przedstawienia dowodu niepełnosprawności nigdy nie powinno być obowiązkiem.

3.5. Komitet wzywa Komisję do zapewnienia **instrumentu finansowania w celu wprowadzenia europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością we wszystkich państwach członkowskich UE, w tym stworzenia ogólnounijnej strony internetowej**. Następnie należy zapewnić dalsze finansowanie druku i wydawania karty, finansowanie personelu, komunikacji i utrzymania strony internetowej oraz powiązanych narzędzi, takich jak ewentualne aplikacje mobilne. Można to osiągnąć poprzez kontynuację stosowania unijnego instrumentu finansowania lub krajowych strumieni finansowania.

3.6. Komunikacja i podnoszenie świadomości na temat europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością mają zasadnicze znaczenie w docieraniu do wszystkich potencjalnych beneficjentów i usługodawców. **Wprowadzenie karty powinno iść w parze z ogólnounijną i krajową kampanią informacyjną** w formie łatwej do czytania, we wszystkich językach UE, w tym w języku migowym, aby zapewnić jej powszechną dostępność. Kampania ta powinna być skierowana do ogółu społeczeństwa, potencjalnych użytkowników karty, którzy chcą się o nią ubiegać, oraz do usługodawców, którzy chcieliby przyłączyć się do systemu, tak aby w pełni wykorzystać jego potencjał. Należy dołożyć szczególnych starań, aby dotrzeć do tych osób z niepełnosprawnościami, które mogą mieć większe trudności w zdobyciu informacji o korzystaniu z karty i związanych z nią korzyściach, a także o procedurach jej uzyskania, takich jak osoby z niepełnosprawnością

⁽⁸⁾ Parlament Europejski, *Disability assessment, mutual recognition and the EU Disability Card. Progress and opportunities* [Orzeczenie o niepełnosprawności, wzajemne uznawanie a europejska karta osoby z niepełnosprawnością. Postępy i szanse], Departament Tematyczny ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, PE 739.397, listopad 2022 r.

⁽⁹⁾ Wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych (WCAG) 2.0 <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-pl/>.

psychospołeczną lub intelektualną oraz osoby o ograniczonym systemie wsparcia w przypadku uchodźców z niepełnosprawnościami. Aby lepiej dotrzeć do uchodźców ukraińskich z niepełnosprawnościami, należy również przekazywać informacje w języku ukraińskim. Po zakończeniu kampanii trzeba regularnie informować posiadaczy karty i ogół społeczeństwa o nowych dodatkach do systemu karty i ogólnie o korzyściach z nią związanych, aby zapewnić wysoką widoczność tego projektu UE.

3.7. EKES podkreśla znaczenie, jakie dla instytucji UE ma **utrzymanie ścisłej współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, a także z unijnymi, krajowymi, regionalnymi i lokalnymi organizacjami reprezentującymi osoby z niepełnosprawnościami**. Projekt należy realizować przy pełnym zaangażowaniu osób z niepełnosprawnościami i ich organizacji przedstawicielskich. Powinno to dotyczyć zarówno szczebla politycznego, jak i poziomu wykonawczego z myślą o wdrożeniu i dystrybucji karty, a także o informowaniu o niej. Komisja powinna organizować coroczną wymianę informacji między państwami członkowskimi na temat wyzwań, postępów i dobrych praktyk, z udziałem osób z niepełnosprawnościami i ich organizacji, aby z czasem poprawić zakres i wykorzystanie karty.

3.8. Wdrożenie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością powinno obejmować **proces gromadzenia danych** na temat zanonimizowanych informacji o beneficjentach, zdezagregowanych według płci i wieku.

4. Unijna karta parkingowa

4.1. EKES rozumie znaczenie **aktualizacji przepisów harmonizujących cechy i funkcjonowanie unijnej karty parkingowej**. Przeszkodą dla użytkowników są wciąż różnice w formatach kart wprowadzonych na szczeblu krajowym, regionalnym, a nawet lokalnym, co wiąże się z ich nieprawidłowym działaniem. Stosowanie karty ma jednak niebagatelne znaczenie dla wielu osób z niepełnosprawnościami, zwłaszcza że jest to jedyne rozwiązanie umożliwiające dojazd do trudno dostępnych obszarów miejskich, ponieważ transport publiczny często nie jest alternatywą ze względu na brak dostępności.

4.2. Komitet uważa, że należy zharmonizować format, cechy i procedurę wydawania unijnej karty parkingowej, w formie wiążącej dla państw członkowskich i wyraźnie podanej do wiadomości użytkowników karty. **Należy zaostrzyć kontrole nieuczciwego korzystania z karty i nielegalnego korzystania z miejsc parkingowych zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami** oraz wprowadzić bardziej rygorystyczne środki bezpieczeństwa i zwalczania podrabiania, a także wyższe i skuteczniejsze kary za niewłaściwe wykorzystanie i podrabianie. Kampania informacyjna dotycząca zwalczania nielegalnego korzystania z zarezerwowanych miejsc parkingowych powinna być również skierowana do ogółu społeczeństwa.

4.3. **Akty prawne dotyczące unijnej karty parkingowej powinny w jeszcze większym stopniu zharmonizować przepisy dotyczące kwalifikowalności i procedury wydawania karty**, w formie wiążącej dla państw członkowskich i wyraźnie podanej do wiadomości użytkowników kart. Mogą również ułatwić wymianę dobrych praktyk między organami krajowymi poprzez powołanie grupy roboczej Komisji zajmującej się tą tematyką, co będzie sprzyjać powstawaniu nowych pomysłów na szczeblu UE.

4.4. Przy opracowywaniu nowych przepisów dotyczących unijnej karty parkingowej, wraz z wnioskiem dotyczącym europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, należy wziąć pod uwagę fakt, że **obie karty muszą pozostać fizycznie odrębne** we wszystkich przypadkach. Nie wszystkie osoby z niepełnosprawnościami będące potencjalnymi posiadaczami karty osoby z niepełnosprawnością prowadzą pojazd, a ze względów praktycznych karta parkingowa musi pozostać w zaparkowanym pojeździe, podczas gdy europejską kartę osoby z niepełnosprawnością użytkownik powinien nosić przy sobie.

Bruksela, dnia 27 kwietnia 2023 r.

Oliver RÖPKE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego